

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. gruodžio 5 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Darbuotojų migrantų socialinė apsauga – Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 – Išankstinė senatvės pensija – Atitiktis sąlygoms – Gautinos pensijos dydis, turintis viršyti teisės aktuose nustatytą minimalų dydį – Atsižvelgimas tik į atitinkamoje valstybėje narėje gyventojų senatvės pensiją – Neatsižvelgimas į kitoje valstybėje narėje gyventojų senatvės pensiją – Skirtingas požiūris, taikomas darbuotojams, kurie pasinaudojo laisvo judėjimo teise“

Sujungtose bylose C-398/18 ir C-428/18

dėl *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijos aukštesnysis teisingumo teismas, Ispanija) 2018 m. gegužės 25 d. ir 2018 m. birželio 13 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2018 m. birželio 13 d. ir 2018 m. birželio 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą bylose

Antonio Bocero Torrico (C-398/18),

Jörg Paul Konrad Fritz Bode (C-428/18)

prieš

Instituto Nacional de la Seguridad,

Tesorería General de la Seguridad Social

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. S. Rossi, teisėjai J. Malenovský ir F. Biltgen (pranešėjas),

generalinis advokatas G. Hogan,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2019 m. gegužės 2 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

– A. Bocero Torrico ir J. Bode, atstovaujantys advokatų J. A. André Veloso ir A. Vázquez Conde,

– *Instituto Nacional de la Seguridad Social* ir *Tesorería General de la Seguridad Social*, atstovaujantys letradas P. García Perea, R. Dívar Conde ir L. Baró Pazos,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos L. Aguilera Ruiz,

– Europos Komisijos, atstovaujamos N. Ruiz García, D. Martin ir B. R. Killmann,

susipažin? su 2019 m. liepos 11 d. pos?dyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymai priimti prejudicin? sprendim? pateikti d?l SESV 48 straipsnio ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 d?l socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo (OL L 166, 2004, p. 1.; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 5 sk., 5 t., p. 72; klaid? ištaisymas, OL L 188, 2013, p. 10) išaiškinimo.

2 Šie prašymai buvo pateikti nagrin?jant du gin?us: atitinkamai Antonio Bocero Torrico su *Instituto Nacional de la Seguridad Social* (Nacionalinis socialinio draudimo institutas, Ispanija; toliau – INSS) ir Jörg Paul Konrad Fritz Bode su *Tesorería General de la Seguridad Social* (Bendrasis socialin?s apsaugos fondas, Ispanija) d?l to, kad buvo atmesti j? prašymai gauti išankstin? senatv?s pensij?.

Teisinis pagrindas

S?jungos teis?

3 Reglamento Nr. 883/2004 9 konstatuojamojoje dalyje skelbiama:

„Teisingumo Teismas kelet? kart? pateik? nuomon? d?l galimyb?s taikyti vienodo poži?rio princip? išmokoms, pajamoms ir faktams: šis principas tur?t? b?ti aiškiai pasirinktas ir pl?tojamas atsižvelgiant ? Teismo sprendim? form? ir turin?.“

4 Šio reglamento 1 straipsnio x punkte s?voka „ankstyva senatv?s išmoka“ apibr?žiama kaip išmoka, mokama nesu?jus nustatytam senatv?s pensijos amžiui, kurio sulaukus ta išmoka mokama toliau arba pakei?iama kita senatv?s išmoka.

5 Pagal šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies d punkt? tas reglamentas taikomas visiems socialin?s apsaugos sri?i? teis?s aktams, be kita ko, susijusiems su senatv?s išmokomis.

6 To paties reglamento 4 straipsnyje „Vienodas poži?ris“ nustatyta:

„Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstyb?s nar?s teis?s aktus priklauso tos pa?ios išmokos ir prievol?s, kaip ir tos valstyb?s pilie?iams.“

7 Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnyje „Vienodas poži?ris ? išmokas, pajamas, faktus ir ?vykius“ nurodyta:

„Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip ir atsižvelgiant ? nustatytas specialias ?gyvendinimo nuostatas, taikomos šios nuostatos:

a) jeigu pagal kompetentingos valstyb?s nar?s teis?s aktus socialin?s apsaugos išmok? ir kit? pajam? gavimas turi tam tikras teises pasekmes, atitinkamos t? teis?s akt? nuostatos taip pat taikomos gaunant lygiavertes išmokas, teis? ? kurias buvo ?gyta pagal kitos valstyb?s nar?s teis?s aktus, arba kitoje valstyb?je nar?je ?gytoms pajamoms;

b) jeigu pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktus laikoma, kad teisinis pasekmės atsirado dėl tam tikro faktų arba įvykių, ta valstybė narė atsižvelgia į tokius faktus arba įvykius, atsiradusius bet kurioje valstybėje narėje, tartum jie būtų atsiradę jos teritorijoje.“

8 Šio reglamento Nr. 883/2004 6 straipsnyje „Laikotarpio sumavimas“ nustatyta:

„Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip, valstybės narės, pagal kurios teisės aktus:

– teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas, pratimas [trukmė] arba atgavimas,

<...>

priklauso nuo draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo laikotarpio, kompetentinga štaiga skaito reikiamo dydžio draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo ir gyvenimo [šalyje] laikotarpius, įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum jie būtų įgyti pagal jos teisės aktus.“

9 Minuto reglamento III antraštinės dalies 5 skyriaus, kuriame išdėstytos nuostatos, susijusios su senatvės ir maitintojo netekimo pensijomis, 52 straipsnio „Išmokų skyrimas“ 1 dalyje nurodyta:

„Kompetentinga štaiga mokėtinios išmokos [dydį] apskaičiuoja:

a) pagal jos taikomus teisės aktus, jei tik slygos gauti išmokoms buvo patenkintos vien pagal nacionalin[is] teisės aktus (nepriklausoma išmoka);

b) apskaičiavus teorinį sumą, o vėliau – faktinį sumą (proporcingoji išmoka) taip:

i) teorinis išmokos dydis yra lygus išmokai, dėl kurios atitinkamas asmuo galėtų kreiptis, jeigu visi draudimo ir (arba) gyvenimo [šalyje] laikotarpiai, kurie buvo įgyti pagal kitą valstybę narę teisės aktus, būtų [yra] įgyti pagal jos taikomus teisės aktus išmokos skyrimo dieną. Jeigu pagal šiuos teisės aktus išmokos dydis nepriklauso nuo įgyto laikotarpio trukmės, toks dydis laikomas teoriniu dydžiu;

ii) tada kompetentinga štaiga, remdamasi apskaičiuotu teoriniu dydžiu, nustato faktinį proporcingosios išmokos dydį, pagal santykį tarp laikotarpio, įgyto iki draudiminio įvykio pagal tos štaigos taikomus teisės aktus, trukmės ir bendros laikotarpio, įgyto iki draudiminio įvykio pagal visų atitinkamų valstybių narę teisės aktus, trukmės.“

10 Šio reglamento tame pačiame skyriuje esantis 58 straipsnis „Priedo skyrimas“ suformuluotas taip:

„1. Išmoką gavėjui, kuriam taikomas šis skyrius, valstybėje narėje, kurioje jis gyvena ir pagal kurios teisės aktus jam mokama išmoka, negali būti paskirta mažesnė nei minimali išmoka, nustatyta pagal tuos teisės aktus už draudimo arba gyvenimo [šalyje] laikotarpį, lygų visiems laikotarpiams, skaitomiems mokant pagal šį skyrį.“

2. Tos valstybės narės kompetentinga štaiga gavėjo gyvenimo jos teritorijoje laikotarpiu moka priedą, lygų pagal šį skyrį mokamą išmoką bendro dydžio ir minimalios išmokos dydžio skirtumui.“

Ispanijos teisė

11 *Ley General de la Seguridad Social* (Bendrasis socialinis apsaugos įstatymas), kurio konsoliduotas tekstas patvirtintas 2015 m. spalio 30 d. *Real Decreto Legislativo 8/2015* (Karaliaus

statyminis dekretas Nr. 8/2015; BOE, Nr. 261, 2015 m. spalio 31 d., toliau – LGSS), redakcijos, taikytinos klostantis pagrindinis bylos aplinkybės, 208 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Kad suinteresuotasis asmuo galėtų savo noru anksčiau išeiti į pensiją, jis turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a) turi būti ne daugiau nei dvejais metais jaunesnis, nei nustatytas amžius, kuris kiekvienu atveju taikomas pagal 205 straipsnio 1 dalies a punktą, netaikant mažinimo koeficientą, kurie minimi 206 straipsnyje;
- b) turi būti patvirtintas bent trisdešimt penkerių metų faktinis mokėjimo laikotarpis, ir šiuo tikslu neatsižvelgiama į dalį, susijusią su <...> priemokomis <...>
- c) vykdyti teisei atitinkamą pensiją gyti nustatytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, gautina pensijos suma turi būti didesnė nei minimalios pensijos dydis, kuris priklausytų suinteresuotajam asmeniui pagal jo šeiminių padarčių, kai jam sukaktų šešiasdešimt penkeri metai. Priešingu atveju asmuo negali pasinaudoti išankstinės senatvės pensijos sistema.“

12 *Real Decreto 1170/2015, de 29 de diciembre, sobre revalorización de pensiones del sistema de seguridad social y de otras prestaciones sociales públicas para el ejercicio 2016* (2015 m. gruodžio 29 d. Karaliaus dekretas Nr. 1170/2015 dėl pagal socialinės apsaugos sistemą mokamą pensiją ir kitą viešąjį socialinį išmoką perskaičiavimo už 2016 metus) 14 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Jeigu pritaikius pirmesnės dalies nuostatas bendra pensiją, sukauptą pagal dvišalį arba daugiašalį socialinio draudimo sutartį, suma tiek pagal Ispanijos, tiek pagal užsienio valstybių teisės aktus yra mažesnė nei tuo metu Ispanijoje galiojantis minimalus pensijos dydis, jeigu gavėjas gyvena šalies teritorijoje ir atitinka visus bendruosiuose teisės aktuose numatytus reikalavimus, jam sumokamas skirtumas tarp sukauptos pensijos (Ispanijos ir užsienio valstybių) sumos ir nurodyto minimalaus dydžio.

Pensijoms, kurias reglamentuoja [Europos] Sąjungos socialinės apsaugos reglamentai, taikytinos 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/1971 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje [iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3), iš dalies pakeisto 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1992/2006 (OL L 392, 2006, p. 1; toliau – Reglamentas Nr. 1408/71)], 50 straipsnio ir [Reglamento Nr. 883/2004] 58 straipsnio nuostatos.

<...>“

Pagrindinės bylos ir prejudicinis klausimas

13 1953 m. gruodžio 15 d. gimęs A. Bocero Torrico 2016 m. gruodžio 16 d. INSS pateikė prašymą dėl išankstinės senatvės pensijos skyrimo. Prašymo pateikimo momentu jis galėjo patvirtinti 9 947 dienų mokėjimo laikotarpį Ispanijoje ir 6 690 dienų – Vokietijoje. Senatvės pensijos, kurią jis turi teisę Vokietijoje, faktinis dydis – 507,35 EUR, o pensijos, kurią jis galėtų gauti Ispanijoje dėl išankstinio išėjimo į pensiją, dydis yra 530,15 EUR.

14 1952 m. birželio 4 d. gimęs J. Bode 2015 m. gegužės 31 d. INNS pateikė prašymą dėl išankstinės senatvės pensijos skyrimo. Prašymo pateikimo momentu jis galėjo patvirtinti 2 282 dienų mokėjimo laikotarpį Ispanijoje ir 14 443 dienų – Vokietijoje. Pastarojoje valstybėje

nar?je jis gauna 1 185,22 EUR faktinio dydžio senatv?s pensij?. Anot J. Bode, pensija, kuri? jis gal?t? gauti Ispanijoje, jei anks?iau išeit? ? pensij?, b?t? 206,60 EUR. INSS skai?iavimais, šios išmokos dydis siekia 99,52 EUR.

15 Skirti prašomas pensijas buvo atsisakyta d?l to, kad j? suma nesiekia minimalios m?nesin?s pensijos, atitinkan?ios ieškov? pagrindin?je byloje šeimos pad?t? t? dien?, kai jiems sukaks 65 metai, t. y. 784,90 EUR A. Bocero Torrico atveju ir 782,90 EUR J. Bode atveju. Suinteresuotiesiems asmenims apskundus tokius sprendimus, INSS patvirtino šiuos atsisakymus.

16 A. Bocero Torrico pareišk? ieškin? prieš INSS ir Bendr?j? socialin?s apsaugos fond? *Juzgado de lo Social no 2 de Ourense* (Ouren?s darbo byl? teismas Nr. 2), o J. Bode ieškin? prieš tas pa?ias institucijas pareišk? *Juzgado de lo Social no 2 de A Coruña* (Korunjos darbo byl? teismas Nr. 2, Ispanija); ieškiniai buvo atmesti. Šie teismai nusprend?, kad „gautina pensijos“ suma, kuri pagal LGSS 208 straipsnio 1 dalies c punkt? turi b?ti didesn? nei minimalios pensijos dydis, priklausantis suinteresuotajam asmeniui, kai jam sukakt? šešiasdešimt penkeri metai, kad jis gal?t? pasinaudoti išankstine pensija, yra faktin?s pensijos, kuri? prival?t? mok?ti Ispanijos Karalyst?, suma. Jie r?m?si Ispanijos teis?s aktais siekiamu tikslu, t. y. vengti asmenims, kuriems dar nesukako ?statymo nustatytas pensinis amžius, mok?ti priemokas iki ?statymo nustatytos minimalios sumos, ir išlaikyti šiuos asmenis darbo rinkoje.

17 Ieškovai pagrindin?se bylose apskund? šiuos sprendimus apeliacine tvarka prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teisme. Šis teismas pažymi, kad pagal Karaliaus dekreto Nr. 1170/2015 14 straipsnio 3 dal? Ispanijos teis?s aktai leidžia skirti pensijos priemok? tik tam, kad b?t? padengtas skirtumas tarp pagal S?jungos teis?s aktus mok?tin? išmok? sumos ir minimalios Ispanijos pensijos. Tod?l reikia atsižvelgti ? pensijas, kurias A. Bocero Torrico ir J. Bode faktiškai gavo Ispanijoje ir Vokietijoje, taigi n? vienas iš j? negal?t? reikalauti pensijos priemokos. Tod?l jie n?ra našta Ispanijos socialin?s apsaugos sistemai.

18 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui kyla klausimas, ar tai, kaip INSS aiškina LGSS 208 straipsnio 1 dalies c punkte esan?i? s?vok? „gautina pensija“, siekdamas nustatyti, ar darbuotojas turi teis? ? išankstin? senatv?s pensij?, t. y. atsižvelgia tik Ispanijos Karalystei faktiškai tenkan?i? mok?ti pensij?, yra S?jungos teisei prieštaraujanti diskriminacija. Jis pažymi, kad darbuotojas, turintis teis? gauti bent dviej? valstybi? nari? pensij?, gali neatitikti s?lyg? teisei ? toki? išankstin? senatv?s pensij?, nors darbuotojas, turintis teis? gauti tokio paties dydžio pensij?, bet j? privalo mok?ti tik Ispanijos Karalyst?, atitikt? tokias s?lygas.

19 Šiomis aplinkyb?mis *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijos aukštesnysis teisingumo teismas, Ispanija) nutar? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui š? prejudicin? klausim?, kuris yra identiškas bylose C?398/18 ir C?428/06:

„Ar SESV 48 straipsn? reikia aiškinti taip, kad jis draudžia nacionalin?s teis?s aktus, kuriuose numatyta, kad norint gauti išankstin? senatv?s pensij? gautinos pensijos dydis tur?t? viršyti minimali? pensij?, kuri priklausyt? suinteresuotajam asmeniui remiantis tais pa?iais nacionalin?s teis?s aktais, pagal kuriuos ši „gautina pensija“ suprantama kaip faktin? pensija, kuri? moka tik kompetentinga valstyb? nar? (šiuo atveju – Ispanijos Karalyst?), ne?skai?iuojant faktin?s pensijos, kuri? tas asmuo gal?t? gauti kaip tos pa?ios r?šies išmokas, mokamas kitos (??) valstyb?s (??) nar?s (??)?“

20 2018 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C?398/18 ir C?428/18 buvo sujungtos, kad b?t? bendrai vykdoma rašytin? ir žodin? proceso dalys ir priimtas galutinis sprendimas.

D?I prejudicinio klausimo

- 21 Pirmiausia reikia pažymėti, kad nors prejudicinis klausimas aiškiai pateiktas d?I SESV 48 straipsnio, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas savo nutar?i? d?I prašymo priimti prejudicin? sprendim? motyvuose taip pat mini Reglamento Nr. 883/2004 nuostatas.
- 22 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad išankstin?s senatv?s pensijos, kaip antai nagrin?jamos pagrindin?se bylose, patenka ? šio reglamento taikymo srit?. Iš ties? pagal šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies d punkt? jis taikomas teis?s aktams, susijusiems su senatv?s išmokomis. Be to, s?voka „ankstyva senatv?s išmoka“ apibr?žta min?to reglamento 1 straipsnio x punkte.
- 23 Šiomis aplinkyb?mis prašym? priimt prejudicin? sprendim? pateikusio teismo klausimas turi b?ti nagrin?jamas atsižvelgiant ? Reglament? Nr. 883/2004 (pagal analogij? žr. 2007 m. sausio 18 d. Sprendimo *Celozzi*, C-332/05, EU:C:2007:35, 14 punkt? ir 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Larcher*, C-523/13, EU:C:2014:2458, 29 punkt?).
- 24 Taigi laikytina, kad savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 883/2004 nuostatos turi b?ti aiškinamos taip, kad jos draudžia valstyb?s nar?s teis?s aktus, kuriuose kaip darbuotojo tinkamumo gauti išankstin? senatv?s pensij? s?lyga nustatyta, kad pensijos dydis turi b?t? didesnis už minimali? pensijos sum?, ? kuri? šis darbuotojas tur?t? teis? su?jus pensiniam amžiui pagal šiuos teis?s aktus, kai „gautinos pensijos“ s?voka suprantama kaip pensija, kuri? turi mok?ti tik ši valstyb? nar?, ne?traukiant pensijos, kuri? šis darbuotojas gal?t? gauti kaip lygiavertės išmokas, kurias tur?t? mok?ti kita (?os) valstyb? (??s) nar? (??s).
- 25 D?I pagrindin?se bylose nagrin?jamos Ispanijos teis?s nuostatos, t. y. LGSS 208 straipsnio 1 dalies c punkto, pažym?tina, kad joje nekeliamas klausimas d?I pagal ši? nuostat? teisei gauti išankstin? pensij? nustatytos s?lygos, kad gautinos pensijos suma b?t? didesn? už minimali? pensij?, kuri? suinteresuotasis asmuo tur?t? teis? gauti su?jus teis?s aktuose nustatytam pensiniam amžiui.
- 26 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad nei Reglamento Nr. 883/2004 I antraštin?s dalies nuostatos, kuriose ?tvirtintos bendrosios jo nuostatos, nei šio reglamento III dalies 5 skyriaus nuostatos, kur išd?stytos specialiosios nuostatos, be kita ko, taikomos senatv?s pensijoms, tokios taisykl?s nedraudžia.
- 27 Iš min?to reglamento 58 straipsnio, kuris numato, kad senatv?s išmok? gav?jas negali gauti mažesn?s nei minimali išmoka, nustatyta pagal valstyb?s nar?s, kurioje jis gyvena, teis?s aktus ir kad šios valstyb?s kompetentinga ?staiga prirėikus turi mok?ti pried?, lyg? skirtumui tarp mok?tin? išmok? sumos ir minimalios išmokos sumos, nematyti, jog valstyb? nar? privalo skirti išankstin? senatv?s pensij? pareišk?jui, kai suma, kuri? jis tur?t? teis? gauti, nesiekia minimalios pensijos, kuri? jis gaut? su?jus teis?s aktuose nustatytam pensiniam amžiui, dydžio.
- 28 Vis d?lto ieškovai pagrindin?se bylose gin?ija tai, kad kompetentingos institucijos ir Ispanijos teismai, siekdami nustatyti, ar asmuo atitinka išankstin?s senatv?s pensijos skyrimo s?lygas, s?vok? „gautina pensija“ aiškina tik kaip pensij?, kuri? privalo mok?ti Ispanijos Karalyst?, ir ? j? ne?traukia pensij?, ? kurias suinteresuotasis asmuo galb?t turi teis? ir kurias turi mok?ti kitos valstyb?s nar?s.
- 29 Pirma, d?I tokiomis aplinkyb?mis taikytin? Reglamento Nr. 883/2004 nuostat? reikia priminti, kad šio reglamento 5 straipsnyje ?tvirtintas vienodo poži?rio principas. Iš jo 9 konstatuojamosios dalies matyti, kad S?jungos teis?s akt? leid?jas min?to reglamento tekste nor?jo ?traukti teismo

jurisprudencijoje tvirtinti principai, pagal kuriuos išmokos, pajamos ir aplinkybės sulyginamos, kad šis principas būtų išplėtotas laikantis Teisingumo Teismo sprendimų esmės ir tikrosios prasmės (2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse ir Knauer*, C-453/14, EU:C:2016:37, 31 punktą).

30 Šiuo klausimu Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnio a punkte numatyta, kad jeigu pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktus socialinės apsaugos išmoką ir kitą pajamą gavimas turi tam tikras teises pasekmes, atitinkamos tos teisės aktų nuostatos taip pat taikomos gaunant lygiavertes išmokas, teisę kurias buvo gytas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, arba kitoje valstybėje narėje gytoms pajamoms.

31 Kaip savo išvados 45 punkte pažymėjo generalinis advokatas, reikia manyti, kad ši nuostata taikytina tokioms situacijoms, kaip nagrinėjamos pagrindinėse byloje. Iš tiesų „socialinės apsaugos išmoką <...> gavimas“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, turi apimti pensiją, kuri ieškovai pagrindinėje byloje turi teisę. Pagal LGSS 208 straipsnio 1 dalies c punktą teisę šią pensiją, jei suma viršija minimalią pensiją, kuri suinteresuotasis asmuo turėtų teisę gauti su jais teisės aktuose nustatytam pensiniam amžiui, sukelia tokie teisiniai pasekmių, dėl kurių tas asmuo tampa atitinkamą sąlygą išankstinei senatvės pensijai gauti.

32 Vis dėlto, priešingai, nei savo rašytinėse pastabose teigia ieškovai pagrindinėse byloje, faktinės situacijos šiose byloje nepatenka į Reglamento Nr. 883/2004 6 straipsnio taikymo sritį. Šiame straipsnyje „Laikotarpio sumavimas“, siekiant nustatyti teisę socialinės apsaugos išmoką gijimui, numatyta, kad valstybės narė atsižvelgia į draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo šalyje laikotarpius, gytus pagal kitą valstybę narę teisės aktus, nors šiuo atveju kyla klausimas, ar nustatant teisę išankstinę senatvės pensiją, reikia atsižvelgti į pensiją, kurias minėti ieškovai turi teisę kitoje valstybėje narėje, sumą.

33 Reglamento Nr. 883/2004 52 straipsnio 1 dalies b punktas, kuriuo taip pat remiasi ieškovai pagrindinėse byloje, irgi netaikomas, siekiant atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą. Iš tiesų ši nuostata taip pat susijusi su draudimo ar gyvenimo šalyje laikotarpiu, gytu pagal visą susijusių valstybių narę teisės aktus, sumavimu. Be to, ji susijusi ne su teisės senatvės pensiją gijimu, o su mokėtina išmoką dydžio apskaičiavimu (šiuo klausimu dėl atitinkamų Reglamento Nr. 1408/71, iš dalies pakeisto ir atnaujinto Reglamentu Nr. 118/97, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 1992/2006, nuostatų žr. 2011 m. kovo 3 d. Sprendimo *Tomaszewska*, C-440/09, EU:C:2011:114, 22 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).

34 Antra, reikia išnagrinėti, ar nacionalinės teisės nuostata, t. y. LGSS 208 straipsnio 1 dalies c punktas, kaip ji aiškina kompetentingos institucijos ir nacionaliniai teismai, atitinka Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnio a punktą.

35 Pagal pastarąją nuostatą, taikydamos nacionalinės teisės normą, kaip antai LGSS 208 straipsnio 1 dalies c punktą, atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos turi atsižvelgti ne tik į suinteresuotojo asmens gytas socialinės apsaugos išmokas pagal šios valstybės teisės aktus, bet ir į lygiavertes išmokas, gytas bet kurioje kitoje valstybėje narėje.

36 Kiek tai susiję su senatvės pensijomis, Teisingumo Teismas jau aiškino minėto 5 straipsnio a punkte esančią „lygiavertę išmoką“ sąvoką, jis nurodė, kad ji reiškia dvi senatvės išmokas, kurios yra sulyginamos atsižvelgiant į šiomis išmokomis ir teisės aktais, kuriuose jos buvo nustatytos, siekiamą tikslą (šiuo klausimu žr. 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse et Knauer*, C-453/14, EU:C:2016:37, 33 ir 34 punktus).

37 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos atrodo matyti, kad senatvės pensijos, kurias ieškovai pagrindinėje byloje turi teisę Vokietijoje, tuo aspektu yra lygiavertės

pensijoms Ispanijoje, kurias jie galėtų gauti anksčiau iš jų? pensij?, o tai vis dėlto turi patikrinti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas.

38 Tuo remiantis darytina išvada, kad Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnio a punktu draudžiama LGSS 208 straipsnio 1 dalies c punkte esanti s?voka „turi b?ti taikoma“, aiškinti taip, kad ji susijusi tik su Ispanijos Karalyst?s mokama pensija, ne?traukiant tos, kuri? ieškovai pagrindin?se bylose turi teis? gauti Vokietijoje.

39 Ši? išvad? patvirtina pagrindin?se bylose nagrin?jam? situacij? analiz? atsižvelgiant ? vienodo poži?rio princip?, kurio konkreči? išraiška yra 5 straipsnyje nurodytas išmok?, pajam?, fakt? ir ?vyki? sulyginimo principas (šiuo klausimu žr. 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Klöppel*, C?507/06, EU:C:2008:110, 22 punkt?).

40 Šiuo aspektu reikia priminti, kad Reglamento Nr. 883/2004 4 straipsnio 2004 dalyje ?tvirtintas vienodo poži?rio principas draudžia ne tik akivaizdži? socialin?s apsaugos sistemos paslaug? gav?j? pilietybe pagr?st? diskriminacij?, bet ir visas kitas pasl?ptas diskriminacijos formas, kurios, taikant kitus atskyrimo kriterijus, iš ties? lem? tok? pat? rezultat? (pagal analogij? žr. 2011 m. birželio 22 d. Sprendimo *Landtová*, C?399/09, EU:C:2011:415, 44 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?).

41 Pavyzdžiui, nacionalin?s teis?s s?lygos, kurios, nors ir taikomos neatsižvelgiant ? pilietyb?, bet iš esm?s arba didži?ja dalimi daro poveik? darbuotojams migrantams, ir vienodai taikomos s?lygos, kurias vietiniai darbuotojai gali ?vykdyti geriau nei darbuotojai migrantai, ir galin?ios veikti vis? pirma pastar?j? nenaudai, turi b?ti laikomos netiesiogiai diskriminuojan?iomis (2011 m. birželio 22 d. Sprendimo *Landtová*, C?399/09, EU:C:2011:415, 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

42 Vis dėlto siekiant nustatyti, ar ?vykdytos išankstin?s pensijos s?lygos, valstyb?s nar?s kompetenting? institucij? atsisakymas atsižvelgti ? pensij? išmokas, ? kurias darbuotojas, pasinaudoj?s teise laisvai jud?ti, turi teis? kitoje valstyb?je nar?je, gali lemti tai, kad šis darbuotojas gali atsidurti mažiau palankioje pad?tyje nei darbuotojas, kuris vis? laik? dirbo pirmojoje valstyb?je nar?je.

43 Vis dėlto nacionalin?s teis?s aktai, kaip antai nagrin?jami pagrindin?je byloje, gali b?ti pateisinami, jeigu jais siekiama bendrojo intereso tikslo, su s?lyga, kad jie yra tinkami jam ?gyvendinti ir neviršija to, kas reikalinga nustatytam tikslui pasiekti (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Larcher*, C?523/13, EU:C:2014:2458, 38 punkt?).

44 D?l šio aspekto INSS ir Ispanijos vyriausyb? per teismo pos?d? nurod?, kad nustat?ius, jog išankstin?s senatv?s pensijos tinkamumo s?lyga – minimali pensijos suma, ? kuri? suinteresuotasis asmuo tur?t? teis? su?jus teis?s aktuose nustatytam pensiniam amžiui, ja siekiama sumažinti atvejus, kai ? pensij? išeinama anksčiau. Be to, nustatyta s?lyga, kad teis? gauti išankstin? senatv?s pensij? ne?gyjama tuo atveju, kai suma, kuri? suinteresuotasis asmuo gal?t? gauti, suteikt? jam teis? ? pensijos priemok?, leist? išvengti papildomos naštos Ispanijos socialin?s apsaugos sistemai.

45 Vis dėlto, kaip savo išvados 49 punkte pažym?jo generalinis advokatas, net darant prielaid?, kad tokie argumentai gali b?ti grindžiami bendrojo intereso tikslais, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 42 punkte nurodyt? jurisprudencij?, INSS ir Ispanijos vyriausyb?s argumentai negali pateisinti to, kad tokia s?lyga taikoma diskriminuojamai, darbuotoj?, pasinaudojusi? teise ? laisv? jud?jim?, nenaudai.

46 Atsižvelgiant ? tai, kas išd?styta, ? pateikt? klausim? reikia atsakyti, kad Reglamento Nr.

883/2004 5 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia valstybės narės teisės aktus, kuriuose kaip darbuotojo tinkamumo gauti išankstinę senatvės pensiją sąlyga nustatyta, kad gautinos pensijos dydis turi būti didesnis už minimalią pensiją, ? kuri? šis darbuotojas turėtų teisę su?jus pensiniam amžiui pagal šiuos teisės aktus, kai „gautinos pensijos“ s?voka suprantama kaip pensija, kuri? turi mokėti tik ši valstyb? nar?, ne?traukiant pensijos, kuri? šis darbuotojas galėtų gauti kaip lygiavertės išmokas, kurias turėtų mokėti kitos – viena ar kelios– valstyb?s nar?s.

D?I bylin?jimosi išlaid?

47 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 d?I socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo 5 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia valstyb?s nar?s teis?s aktus, kuriuose kaip darbuotojo tinkamumo gauti išankstin? senatv?s pensij? s?lyga nustatyta, kad gautinos pensijos dydis turi b?ti didesnis už minimali? pensij?, ? kuri? šis darbuotojas tur?t? teis? su?jus pensiniam amžiui pagal šiuos teis?s aktus, nes „gautinos pensijos“ s?voka suprantama kaip pensija, kuri? turi mokėti tik ši valstyb? nar?, ne?traukiant pensijos, kuri? šis darbuotojas gal?t? gauti kaip lygiavertės išmokas, kurias tur?t? mokėti kitos – viena ar kelios– valstyb?s nar?s.

Parašai.

* Proceso kalba: ispan?.